

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΧ4501	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	7 ^ο
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ: ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Διαλέξεις και παρουσιάσεις video</i>	3	4	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο 4.</i>			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>Υποβάθρου, Γενικών Γνώσεων, Επιστημονικής Περιοχής, Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</i>	Επιστημονικής Περιοχής (επιλογής)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Ψυχολογία και Υγεία		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με εργασία και προσωπική μελέτη με εξετάσεις στην Αγγλική)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=112		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες κατάλληλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.

Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α

- Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης
- Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β
- Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων

Στο παρόν μάθημα οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα ασχοληθούν με τις ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις της χρόνιας ασθένειας, καθώς και το σχεδιασμό και την εφαρμογή ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων με

στόχο την καλύτερη προσαρμογή και τη βελτιωμένη ποιότητα ζωής στη χρόνια ασθένεια. Ειδικότερα, σκοπός του μαθήματος είναι να παρουσιαστούν παραδειγματικές παρεμβάσεις που έχουν αναπτυχθεί στα πλαίσια της Ψυχολογίας της Υγείας για συγκεκριμένες ασθένειες (π.χ., καρδιαγγειακές, σακχαρώδης διαβήτης, νεοπλασίες, χρόνιας πόνος), όπως και του τρόπου δόμησης των προγραμμάτων αυτών. Επιπλέον στόχος είναι η κατανόηση της διαδικασίας αξιολόγησης των αναγκών και της κατάστασης των ασθενών και της οικογένειάς τους, της διαδικασίας ανάπτυξης αποτελεσματικών παρεμβάσεων, της εφαρμογής των προγραμμάτων αυτών, καθώς και της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητάς τους. Επίσης, συζητούνται θέματα τελικής φάσης της ασθένειας, θανάτου και πένθους.

Το μάθημα έχει ως αφητηρία βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις του πεδίου της Ψυχολογίας και Υγείας και Κλινικής Ψυχολογίας οι οποίες διδάχτηκαν στα πλαίσια μαθημάτων υποβάθρου (π.χ., Ψυχολογία και Υγεία). Εστιάζει και εμβαθύνει σε εκείνα τα πεδία μελέτης της που αφορούν στην προσαρμογή στη χρόνια ασθένεια και το σχεδιασμό ψυχοκοινωνικών παρεμβάσεων για χρόνιους ασθενείς και τους οικείους τους.

Κατά τη διάρκεια των παραδόσεων οι φοιτητές/τριες αναμένεται να:

- αντιληφθούν τις συνέπειες της χρόνιας ασθένειας σε ψυχοκοινωνικό επίπεδο,
- εξοικειωθούν με τη βασική και τη σύγχρονη βιβλιογραφία που αφορά στην προσαρμογή στην ασθένεια και σε θέματα ψυχολογικής παρέμβασης σε ασθενείς,
- προσδιορίσουν τα βασικά συστατικά των σχετικών προγραμμάτων παρέμβασης,
- αντιληφθούν τις διαδικασίες αξιολόγησης των σχετικών προγραμμάτων παρέμβασης,
- κατανοήσουν ειδικά ζητήματα, όπως αυτά των σχέσεων μεταξύ προσωπικού υγείας και ασθενών, και τήρησης των ιατρικών οδηγιών,
- προβληματιστούν γύρω από τις ηθικές προεκτάσεις και τις πρακτικές εφαρμογές της έρευνας στο πεδίο του μαθήματος,
- εκτιμήσουν το ρόλο και τα όρια του ψυχολόγου στην παρέμβαση στη χρόνια ασθένεια.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα,:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
Λήψη αποφάσεων
Αυτόνομη εργασία
Ομαδική εργασία
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Αυτόνομη εργασία.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα και ευαισθησία σε θέματα φύλου.
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το περιεχόμενο του μαθήματος συνδέεται με τους 5 βασικούς άξονες του προγράμματος σπουδών:

(Επιστημονικές βάσεις [1], Επιστημονική έρευνα και Κριτική Σκέψη [2], Ηθική και κοινωνική ευθύνη [3], Ικανότητα Επικοινωνίας [4], Βασική προετοιμασία για αποφάσεις καριέρας και επαγγελματικής αποκατάστασης [5])

Εβδομάδα 1η : Παρουσίαση οργανογράμματος μαθήματος. Δομές παροχής Υπηρεσιών Υγείας και Νοσοκομείο [1, 2, 3, 5]

Εβδομάδα 2η : Οι αντιδράσεις των ασθενών και ο ρόλος του Ψυχολόγου Υγείας [2, 3, 4, 5]

Εβδομάδα 3η : Χρόνια ασθένεια και η προσαρμογή σε αυτή [1, 2, 3]

Εβδομάδα 4η : Οι ψυχικές διαταραχές στο χώρο της σωματικής υγείας [2, 3, 5]

Εβδομάδα 5η : Ασθενείς με καρδιαγγειακές νόσους (γενικά, ψυχολογικές μεταβλητές, παρέμβαση) [2, 3]

Εβδομάδα 6η : Ασθενείς με νεοπλασίες [2, 3]

Εβδομάδα 7η : Ασθενείς με σακχαρώδη διαβήτη [2, 3]

Εβδομάδα 8η : Άτομα που ζουν με HIV/AIDS [2, 3]

Εβδομάδα 9η : Ασθενείς με χρόνια πόνο και προγράμματα παρέμβασης [2, 3]

Εβδομάδα 10η : Το τρίπτυχο: επικοινωνία μεταξύ προσωπικού υγείας και ασθενούς, ικανοποίηση των ασθενών και τήρηση των ιατρικών οδηγιών [2, 3, 4]

Εβδομάδα 11η : Οικογένεια, άτυποι 'φροντιστές' και ασθένεια [2, 3]

Εβδομάδα 12η : Θάνατος και πένθος [2, 3]

Εβδομάδα 13η : Συμπεράσματα, ανατροφοδότηση [1, 2, 3, 5]

3. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Πρόσωπο με πρόσωπο																				
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία. Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας elearn.																				
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</i> <i>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS</i>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="643 1384 908 1480">Δραστηριότητες Μαθήματος</th> <th data-bbox="911 1384 1158 1480">Φόρτος Εργασίας</th> <th data-bbox="1158 1384 1350 1480">ECTS Μονάδες</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="643 1480 908 1585">Παραδόσεις Μαθήματος</td> <td data-bbox="911 1480 1158 1585">39 ώρες (13 διαλέξεις x 3 ώρες)</td> <td data-bbox="1158 1480 1350 1585">1,56</td> </tr> <tr> <td data-bbox="643 1585 908 1653">Υποχρεωτική ατομική εργασία</td> <td data-bbox="911 1585 1158 1653">16 ώρες</td> <td data-bbox="1158 1585 1350 1653">0,65</td> </tr> <tr> <td data-bbox="643 1653 908 1720">Προετοιμασία Τελικών Εξετάσεων</td> <td data-bbox="911 1653 1158 1720">34 ώρες</td> <td data-bbox="1158 1653 1350 1720">1,36</td> </tr> <tr> <td data-bbox="643 1720 908 1787">Τελικές Εξετάσεις</td> <td data-bbox="911 1720 1158 1787">2 ώρες</td> <td data-bbox="1158 1720 1350 1787">0,08</td> </tr> <tr> <td data-bbox="643 1787 908 1821">Σύνολο</td> <td data-bbox="911 1787 1158 1821">75 ώρες</td> <td data-bbox="1158 1787 1350 1821">4</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητες Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας	ECTS Μονάδες	Παραδόσεις Μαθήματος	39 ώρες (13 διαλέξεις x 3 ώρες)	1,56	Υποχρεωτική ατομική εργασία	16 ώρες	0,65	Προετοιμασία Τελικών Εξετάσεων	34 ώρες	1,36	Τελικές Εξετάσεις	2 ώρες	0,08	Σύνολο	75 ώρες	4		
Δραστηριότητες Μαθήματος	Φόρτος Εργασίας	ECTS Μονάδες																			
Παραδόσεις Μαθήματος	39 ώρες (13 διαλέξεις x 3 ώρες)	1,56																			
Υποχρεωτική ατομική εργασία	16 ώρες	0,65																			
Προετοιμασία Τελικών Εξετάσεων	34 ώρες	1,36																			
Τελικές Εξετάσεις	2 ώρες	0,08																			
Σύνολο	75 ώρες	4																			

<p style="text-align: center;">ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p><i>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</i></p> <p><i>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i></p> <p><i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i></p>	<p>I. Γραπτή τελική εξέταση (80%) που περιλαμβάνει:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ερωτήσεις σύντομης απάντησης - Ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής <p>II. Κατάθεση γραπτής Ατομικής Εργασίας, παρουσίαση περιστατικού χρόνιου ασθενούς (20%).</p> <p>Η αξιολόγηση γίνεται στην Ελληνική. Για τους φοιτητές Erasmus, στην Αγγλική.</p>
--	---

4. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- E.P. Sarafino & T.W. Smith (2021) Ψυχολογία της Υγείας: Βιοψυχοκοινωνικές αλληλεπιδράσεις. Καραδήμας, Ε., Μπρουσκέλη, Β., & Σιαφάκα, Β. (Επιστημονική Επιμέλεια Ελληνικής Έκδοσης). Αθήνα: Gutenberg.
- Belar, C.D., & Deardorff, W.W. (1999). *Κλινική Ψυχολογία της Υγείας*. Πάτρα: Εκδόσεις Φιλομάθεια.
- Friedman, H.F. (Ed.) (2011). *The Oxford handbook of health psychology*. Oxford: Oxford University Press.

Επιλεγμένα άρθρα από τα επιστημονικά περιοδικά: Health Psychology, Journal of Health Psychology, Psychology and Health, Annals of Behavioral Medicine, Journal of Behavioral Medicine etc.